

UZAK: BEN İRAK

Pınar VARDAR

*Ben, göğsüme alarak besledim tanıdık bu sesi
Yıldızın yağmura düştüğü meçhul bir temmuz gecesi*

Her şeyden önce, eski günleri hatırlamanın verdiği ciddiyetle ben babamı avutuyordum, babam da beni. O gün bana son bakışı endişe dolu bir gülümseme idi.

Dünyanın en zor savaşını vermeye gitmişti. Üzülmemeyim diye her şeyini erteledi. Tüm zamanlarını. Nereden bilebilirdi ki üzülmemem için ertelediği zamanlarımıza üzüldüğümü. Nerden bilebilirdim ki bu aklımın, bu vücudumun sevinçle değil de ızdırapla büyüyeceğini. Ondan uzak kalmak, her şeyden uzak kalmak değil miydi?

Evet, kâğıttan yaptığımız bu küçük kuşla başlamıştı yolculuk. Büyük göç haritasında sınırlar çizilmişti. Babam kuşu elinde tutup bana doğru hareket ettirdiğinde öyle heyecanlanmıştım ki bir an omzuma konacak sandım. Annem o yumuşacık elleriyle elimi sıkı sıkı tutmasaydı korkudan bitişiğimde duran tahta sandalyeye yığılacaktım. Hâlbuki kanatları olsa da uçamaz, ayakları olsa da sıçrayamazdı. Bu benim ilk korkumdu. Hani fâni bir ilk aşkı kaybetmiş gibi. Hani ölümle burun buruna gelmiş gibi. Hani yalancı şahitlerin eline düşmüş gibi. Zamana mağlup olup muazzam bir kayboluş gibi.

Bir tarihçinin belge arama edasıyla gözümü gezdirdiğim yerlerde babamın ucu çatlamış fincanda yarım bırakmak zorunda kaldığı acı çayı, demliğin yükselen buharı, ocağın üzerindeki yarı boş yarı dolu toprak tencere, ahşap masadaki titrek mektuplar ve duvarda asılı alacalı peşkiri ve kırarık fötr şapkası duruyordu. Hepsini bu tahta valize sığdıramazdı annem. En önemlisi, üçünün resminin bulunduğu çerçeveyi. Kırılmasın diye özenle bir

bohçaya sarmıştı onu uzun parmaklarıyla. Her şeyi bırakabilirdi fakat o resmi asla.

Hazırlanmamız kısa sürmüştü. Tencerede azıcık kalan çorbayı bana içirmişlerdi. Saat onu on geçiyordu. Aksilik bu, saat hep onu on geçiyordu. Çizmelerimi giyerken süzdüğüm babam, odamıza son kez bakıyordu uçuşan gözleriyle. Okulda çizdiğim resimler de bana. Olsun, dedim. Annemi, babamı ve kendimi yeniden çizebilirim. Kelebekleri, ağaçları ve kuşları da. Usulca duvarda asılı oldukları yerden alıp katladı ve babasının cebine koyuverdi resimleri.

Daha sabah olmamıştı. Aslında olacaktı ama olamıyordu bir türlü. Gün doğumu kilitlenmiş güneş memlekete küsmüş müydü ne. Mızımız bir karanlık hüküm sürüyordu gekte. Bir o kadar da kudretli ve cesaretliydi...

Annemle babamın arasında ellerinden sıkıca tutmuş, ufacık pencereleriyle kibrit çöpü gibi yan yana dizilmiş dört beş katlı taş evlerin önünden yürürken önümüzden ve arkamızdan tüm şehri kuşatmışçasına bir ejderha höykürüyordu. Kuyruğunun gölgesini görür gibi oldum bir ara, o soğuk binaların gövdesinde. Aynı anda hem bizi kovalıyor hem karşımıza çıkıyordu. Bu ikinci korkumdu. Uzakta çarpınan ürpertici yakın siyahlık. Ardından tizden kalına tırmanan boğuk bir ses bekliyordum gelsin diye kulağıma.

Bulutlar iki göz müydü, bizi izleyen iki sıra dikenli tel mi, bilemedim. Trenin püskürttüğü ve evlerin bacasından çıkan kara dumanlar. İşte, bütün suç onlarındı. Tren gelmemiş olsaydı babam gitmezdi. Annem ve beni burada, hüzünlü evlerin arasında bırakmazdı. Bilmiyorum. Ben bu ayrılığı hiç istemedim.

Sadece babam değil, tüm fötr şapkalı adamlar binip gidiyordu trene. Biliyorum ama sadece benim babam şapkasının altında kâğıttan küçük bir kuş götürüyordu. Annem ağlamasa diğer kadınlar ve çocuklar ağlamasa ağlamayacaktım. Trenin acı sireni çalmasa ayrılmayacaktık. Umutla bırakılan yüzlerce silik yüz zorla ayrıldı istasyondan.

Evet, tren gitti. Evet, annem ve ben geldiğimiz yoldan geri dönüyorduk evimize. E-vi-mi-ze. Aynı ejderha yine bizi takip ediyordu boş sokakta. Sabah oluyordu. Korkmamalıydım.

Babam, trenden inince üç katlı beyaz bir gemiye binmiş. Kuğu gibiymiş. Ben gemi nasıl bir şey bilmiyordum. Üç dört katlı evlerimize mi benziyordu. Yoksa üç vagonun üst üste konmuş hâli gibi miydi? Babam da şu an çorba içi-

yor muydu? Şimdi burada gece orada da gece miydi? Gemide ışık var mıydı? Çatısı var mıydı mesela? Penceresi? Tıpkı evimiz gibi soğuk muydu?

İğne atsan yere düşmeyecek kadar kalabalık gemiyle tam on gün, on gece yolculuk yapıldı. Üzerlerinde uzun kuyruklu korsan martılar dolaştı. Kâğıttan yaptıkları küçük kuş söyledi bunları.

Kıyıya yanaşırken tanrılar el sıkışıyordu önlerindeki devasa iki ayrı gemiden. Birinin yükü çay ve elma, diğerinin tencere ve demlikti. Tanrılar, yaptıkları anlaşmadan memnunlar. Memnunlar çünkü kurdukları yeni dünyada altından gökdelenler uzanıyor semaya. Kendileri kadar soğuk ve kocaman. Tanrıların kuşları, bizim kâğıttan kuşumuzun yüz katı kadarmış. Tanrılar ehramın en üstünde yaşamış. İşte o gün, babam ilk korkusunu yaşamış.

O havası kirli dişli çarklar ülkesinden her hafta mektup postalıyordu. Büyük fabrikaların devasa bacalarından çıkan beyaz dumanların boğazını nasıl yırttığını, rayların üzerinde hareket eden devasa makinelere ceketiyile sağ kolunu nasıl kaptırdığını, uçmaya gidenlere yol gösterircesine göğe uza-yıp giden merdivenleri ve parmakla sayılacak kadar az olan ağaçları anlatı-yordu.

Ben de burada kahve taşı diye üzülüyorum. Oturup ağlıyorum. Hani beni kim anlar diyorum, seni kim anlar...

Onlar için sıradan şeylerdi havanın hep soğuk olması, her gün yağmur yağması, misafir kabul edilmeyen evlere ayakkabıyla basılması, en güzel koltukların üzerinde kedilerin dolaşması. Her an termoslarda sıcak neskafe bulunması, mikrodalgada ısıtılan hazır yiyecekler tuhaf geliyordu babama. Hangi birini saysındı ki.

Bir keresinde tanrılardan birinin yumurtladığını yazmıştı. Ananas gör-rüntüsünde, kırıncı içinden pırlantalar dökülen bir yumurta. Bazı yumurta-lardan kedi, tilki, salyangoz ve kertenkeleler çıktığını da görmüş. Ayrıca bu hayvanların keman ve akordeon eşliğinde dans ettiklerini de.

Şehrin tam ortasında, kocaman bir binanın en tepesinde, kocaman bir saat vardı. Nereden bakarsan bak mutlaka görürdün saatin kaç olduğunu. Böylece, şehre gelen işçiler çalışma saatlerini hiç aksatmazlardı.

Babam, gittiği ülkenin dilini bilmediği için kâğıtlara şekiller çizerek an-latmış söylemek istediklerini bir müddet. Kaldığı tek kişilik odada duvar-larla, karyolayla, masayla konuşmuş. Her gece valizinden çıkardığı resme bakıp, yavrusunu çocuk işçilerin yerine koyup sıcak döküm atölyelerinde

çıplak ayaklarıyla ocağa kürek kürek kömür attığını, omuzlarını bastıran tanrılara karşı çaresizce bir şey yapamadığını düşünüp boğulmuş.

Yüzlerce işçi dev dişli çarkların altında ezilirken tanrılar gizli planlar yapmış. Bir dişin kovuğuna yetmeyen dünyamızı kendilerine pay edivermişler. Bu; yolculuktan kalan mutlu bir varış değil, ejderhanın göğsüne vuran koyu gölgesindeki hüznü...

Biliyorum ki yakında babam geri dönecek. Hem de gerçekten. Ben adam olacağım. İçimdeki renkler tüm çıplaklığıyla gökkuşağı. Çizmemi giyip, yün şapkamı takıp karşılamaya gideceğim istasyona. Fötr şapkasını yine duvara, aynı yerine asacak. O yokken çizdiğim resimlerimi asacağız hemen yanına.

Mutlu olmak adına beklemekten vazgeçmeyeceğim. İlkbahara kadar, sonbahara kadar, kışa kadar...